

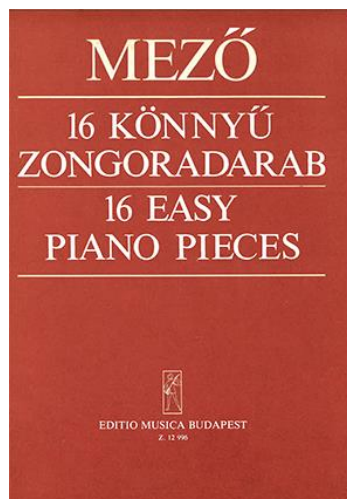

ÁBRAHÁM MARIANN
AZ EGYKORI BÉKÉSTARHOSI „ÉNEKISKOLA” EMLÉKÉNEK

Mező Imre zeneszerző 90. születésnapjára

Az 1952 – 1959 között keletkezett kis zongoradarab sorozatra visszatekintve szeretném Mező Imre zeneszerzőt születésnapján köszönteni. A 16 KÖNNYŰ ZONGORADARAB címmel megjelent népdalfeldolgozásokat a Zeneműkiadó (EMB) csak 1986-ban adta ki. A darabok az akkor zongorázni tanuló gyerekek kedvenceivé váltak. A megjelenés után, szélesebb körű megismertetés végett magam is többször eljátszottam a sorozatot, sőt a MR egy tartós felvételt is készített belőle. A felkérő dokumentációját megtaláltam, így a pontos adatok alapján a rádióhoz fordulhattam a „Z” felvétel közzlésének engedélyezése érdekében. Mint megtudtam, ez a felvétel is áldozatául esett a nagy tisztogatásnak, törölték.

Az élő adásnak azonban megtaláltam a házi felvételét, – de sajnos a hangja gyakorlatilag használhatatlan – az idő az ilyen egyszerű magnókazettákat 35 év alatt már alaposan kikezdi. Elhalkul, recseg, a szalag megnyúlt, hangok eltűnnek stb. Ismert hibaforrások ezek, gondolom sokan találkoztak már vele. Megpróbáltam a lehetetlent, vagyis hallgathatóvá javíttatni a felvételt, mert számomra többféle figyelemre méltó üzenete is van ennek a kis sorozatnak. A próbálkozás is eredménytelen lett, a szalag károsodása végleges. Teljesen lemondani azonban nem tudok róla, mert az a célom, hogy a *születésnap kapcsán* egy 90 éve töretlenül aktív, *azonos arculatú zenei életútra* irányítsuk rá a figyelmet. Az egyes állomások, kották megjelenése önmagában ugyan nagy öröm, de ezt a lehetőséget nem adja meg. Engem az évtizedek folyama ragadt most magával, ez kényszerít arra, hogy csodálatomat kifejezzem, sőt megosszam másokkal. A sorozat 16 kis darabjából 5-6-ot találtam, amit Illusztrációként talán meg lehet hallgatni – elnézést kérve a rossz hangminőség miatt. Sajnos az utolsó itt hallható népdalfeldolgozást, ami kétségkívül egyike a legkedveltebbnek, lendületes, vidám, mókás, egy hosszantartó adás zaj miatt csak felvillantani lehetett.

Kis videó, kizárólag a Parlando olvasói számára: https://youtu.be/fV07xVWl_Bk

Mező Imre ifjú korában egy olyan iskolának volt diákja, ami minden kétséget kizáróan, mint látható, életre szóló útravalót *tudott* adni. Megismertette a fiatalokat az azokban az évtizedekben felfedezett magyar népzenei kincsekkel, egy akkor háttérben élő embercsoport fizikai-szellemi világával, életének örömeivel-bánatával. Ez az iskola a békéstarhosi „Énekiskola” volt, melynek emlékére utal a kis sorozat dedikációja és e rövid köszöntés címe is. Az itt eltöltött időszak olyan élménnyel és olyan mélyen tudott bevésődni, hogy ma – 70 évvel később (!) – ugyan azon az úton járó, alkotásra bíró, élő hatást kifejtő lelki táplálékká vált, mely tettekre késztet. Ennek köszönhetőek a közelmúltban megjelent zongoradarab sorozatok, a KISKARÁCSONY, NAGYKARÁCSONY¹ (2010), majd négykezes változata (2015), a DALLAM KISASSZONY RUHATÁRA (2020). A kották kiadója jelenleg is az EMB. (Az utóbbi sorozat négykezes változata kéziratban elkészült már!)

A 16 KÖNNYŰ ZONGORADAB fiataalkori mű. Felvételét hallgatva és a kottát lapozgatva felmerült bennem néhány kérdés, amin úgy tűnik érdemes elgondolkozni, talán másoknak is. Például: milyen *hiteles* lehetett ez az Énekiskola, milyen *értékű* és *közösség formáló* útravalóval látta el diákjait? Mennyire *példa értékű*nek kellene lenni ma is annak a ténynek, hogy a mi korunk szellemében „*hogyan és mit*” tanítunk? Milyen hatalmas a *felelőssége* egy tanárnak, hogy a mindenkori adott körülmények között megtalálja az *értékeket*, és azt, *érdeklődést kiváltva*, egy gyermek életkorának megfelelő szinten tudja *közvetíteni*?

A kis darabok tanulása közben milyen érdemes lenne tanulmányozni a kottában közölt *népdalok szövegét* is. Napjainkban, a vizualitásra elsődleges súlyt helyező világunkban tud-e a szöveg olyan megjelenítő erejű lenni, mint a képi illusztrációk gazdag színvilága? Fel tudja-e tárni ma egy gyermek számára pusztán a népdal szövege annak az elmúlt, de még ma is jelen lévő környezetben élő embernek életérzését, sőt tartalmának mélységét akkor, ha nem *megkülönböztetett figyelemmel* próbáljuk tovább adni? Ha megtennénk, tágíthatnánk általa a gyermek belső, lelki horizontját, hogy a jelen mindennapjaival, eszközeivel szemben kritikai érzéke differenciáltabbá válják, és cselekedetei is egyértelműbb irányt kapjanak.

Gondolat ébresztőként próbálok ily módon közelíteni ezekhez a kis darabokhoz. Nem csak a szövegek, hanem Mező Imre népdal feldolgozásainak harmónia világa, remek karakterei is hozzá segítenek ehhez. Még ezen a régi felvételen is – olvasva a népdalok szövegét – élményszerűen megérint tartalmuk természetes világának egyszerű szépsége, tömör gondolati közölni valója, és ezt a dalok feldolgozása még meg is erősíti. Nem kérdés, könnyebb a dolga a felnőtteknek, mert a népzenevel való kapcsolat teremtés tanulmányaink hosszú folyamatának része volt.

Annyi bizonyos, hogy a 21. század gyermekei számára írt zongoradarabok sorának egy különleges, mélyről gyökerező szeletét kaptuk és kapjuk Mező Imre zeneszerzőtől. Ez életművének egyik fele. A másik úgyszintén töretlen és csodálatra késztet. Ez pedig a Zeneműkiadónál Liszt kéziratain végzett több évtizedes szerkesztői munkája. A nevével közreadott Liszt összkiadások köteteiből csak egyetlen példára utalnék, a *Technikai tanulmányok* című három kötetes mű kéziratának sajtó alá rendezésére. Amikor megláttam Liszt kéziratát, annak számomra szinte megfelfejthetetlen, kibogozhatatlan részleteit, azonnal fénymásoltattam, hogy össze tudjam vetni a megjelent végleges kiadvánnyal. Felfogjam a munkát, ami létrehozta az olyan egyszerűnek kinéző kottaképet. Nem ismerve a kiadói

munkaterületet, „elképesztőnek” éreztem akkor nem csak Liszt koncepcióját, hanem a szerkesztői munkát is. (Igy van ez még ma is! Ide kívánczok egy történet: a *Tanulmányok* megjelenése után (1983) valamennyi növendékemmel foglalkoztunk a sorozattal. A Zeneakadémia – Falvai Sándor rektor úr – megkért arra, hogy egy éppen ide látogató japán csoportnak, mintegy 20 zongoristának tartsunk a *Technikai tanulmányokból* bemutatót. A *Fészek Művészklubban* történt bemutatót követve a csoport azonnal kottavásárlásra indult. Majd felhívtak a Rózsavölgyitől, és megtudtam, hogy még a pincében raktáron lévő köteteket is felvásárolták, olyan elementáris hatással volt rájuk a kiadvány!)

A kiadói munka lezárása után a Szerző visszatért a népdalok világához, vagyis az ifjú korban, évtizedekkel korábbi zeneszerzői kiinduláshoz. Elmondta nekem, hogy a legújabbban megjelent „Dallam kisasszony” eredetileg nem 153, hanem 200 „ruhát” (azaz variációt) kapott, de a kiadó *ennek a mennyiségnek* a kiadását már nem vállalta.

Mező Imre zeneszerző áprilisban töltötte be kilencvenedik életévét. Így születésnapja alkalmat ad arra, hogy munkásságára ne csak a korábban megjelent írásokkal emlékezzünk vissza (újra közlésük: PARLANDO / 2022. 2. szám), hanem ismételten, *az életútra is rálátva* kifejezhessük köszönetünket, jókívánságainkat, és további inspirációt, jó egészséget, a jelenlegihez hasonló sok kreatív erőt kívánjunk az ez után következő alkotó évekhez is.

Ábrahám Mariann

---

¹ [link: KISKARÁCSONY, NAGYKARÁCSONY](#) – műsor és beszélgetés